

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/3/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8823200335
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Har Tzvi
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8823200335.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Elišky Har Tzvi a členov senátu JUDr. Moniky Tobiašovej a JUDr. Antónie Kandravej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, mal. X. E., nar. XX.XX.XXXX, mal. S. E., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom pri otcovi, zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Q. A. S., A. X. X, Q. A. S., za účasti rodičov, otca: U. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. ulica XX/XX, X. O., zastúpeného Mgr. Františkom Chocholom, advokátom so sídlom Kalinčiakova 10, Vranov nad Topľou a matky: B. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. D. XX, o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou, č.k. 8P/30/2023 -65 zo dňa 12.09.2023, takto

rozhodol:

- Potvrdzuje rozsudok vo výrokoch I., II., III., V., VII..
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

- Predmetom konania je úprava rodičovských práv a povinností rodičov voči mal. deťom X. a S. E..
- Okresný súd Vranov nad Topľou ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) rozhodol cit.:

I. Súd z v e r u j e maloleté deti X. E., nar. XX.XX.XXXX a S. E., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca.

II. Matka sa z a v ä z u j e platením výživného na každé maloleté dieťa vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu vždy do 30.dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám otca, počnúc mesiacom február 2023.

III. Dĺžné výživné za obdobie od 01.02.2023 do 31.08.2023 na každé dieťa v sume 234,10€ je matka p o v i n á zaplatiť k rukám otca do 9 mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

IV. Matka je o p r á v n e n á stretávať sa s maloletými deťmi neobmedzene.

V. Návrh matky na zverenie maloletého S. E. do jej osobnej starostlivosti z a m i e t a .

VI. Návrh otca v prevyšujúcej časti týkajúcej sa požadovaného výživného z a m i e t a .

VII. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

3. Súd vychádzal zo zisteného skutočného stavu, podľa ktorého mal. deti X. E. a S. E. pochádzajú z družného pomeru B. E. a otca U. Q.. Súd uznesením spojil na spoločné konanie veci vedené pod sp.zn. 8P/30/2023 a sp.zn. 8P/77/2023, teda konanie začaté na návrh otca a konanie začaté na návrh matky maloletých detí. Matka bola hospitalizovaná vo FN S. a následne v liečebni vo Q. N.. Po prepustení sa matka vrátila do spoločnej domácnosti. Rodičia opätovne prerušili spolužitie, ich dôvody pre ktoré k tomu došlo sa líšia. Otec tvrdí, že matka sa prestala liečiť, ich spolužitie sa stalo neznesiteľným, matka tvrdí, že ju otec vyhodil. Matka tvrdí, že v súčasnosti je zdravotne spôsobilá sa o deti starať, chce, aby jej bol syn zverený do osobnej starostlivosti. Maloleté deti navštevujú N. školu X. O.. Maloletý S. je žiakom X. ročníka a maloletá X. žiačkou X. ročníka. Deti sú zdravé, majú rovnaké potreby ako iní maloletí v ich veku. Uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 9P/25/2019 zo dňa 03.05.2019 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti otca. Zo správny kolízneho opatrovníka vyplynulo, že matka o maloleté deti nejavi žiaden záujem, nekontaktuje ich a na ich starostlivosť a výživu neprispieva. Túto skutočnosť potvrdili aj maloleté deti, ktoré v rámci návštevy v rodine prejavili spokojnosť s bývaním u otca, s otcom majú pekný vzťah a cítia sa s ním dobre a bezpečne. Kolízny opatrovník uviedol, že boli opakovane prešetrené pomery v domácnosti otca, ako aj vykonaný pohovor s mal. deťmi. Obe deti sú informované o podaných návrhoch. Opísali kde navštevujú školu, aké majú bytové podmienky. Konštatovali, že v domácnosti otca sú spokojné a šťastné, s otcom majú vypestovaný pekný citový vzťah, cítia sa v jeho domácnosti dobre a bezpečne. Otec sa stará o všetky ich potreby. Oni otcovi primerane pomáhajú. Obaja vyjadrili vôľu zostať v starostlivosti otca. K stretávaniu s matkou nevedeli zaujať postoj, nevedeli sa vyjadriť, keďže ako obaja potvrdili, s matkou dlhodobo neboli v žiadnom kontakte.

4. S prihliadnutím na zistené pomery v domácnosti otca, stanovisko maloletých, súd zveril obe deti do osobnej starostlivosti otca. Návrh matky na zverenie maloletého S. do jej osobnej starostlivosti súd ako nedôvodný zamietol. Nie je v záujme maloletých detí pretrhnutie súrodeneckých väzieb, ku ktorým by jednoznačne došlo v prípade presťahovania sa maloletého S. do miesta bydliska matky. Maloletý S. je v domácnosti otca spokojný, v mieste bydliska navštevuje školu, má tam kamarátov. Súd nezistil vážny dôvod, pre ktorý by bolo potrebné a v záujme maloletého zmeniť jeho domáce, školské prostredie. Matkin príjem pozostáva len z invalidného dôchodku aktuálne vo výške 334,30 eur. Vzhľadom na zdravotné problémy je jej uplatnenie na trhu práce obmedzené. S poukazom na zistené možnosti a schopnosti matky pracovať a dosahovať príjem ju súd zaviazal platením výživného na každé maloleté dieťa vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu. Súd určil dlžné výživné a ponechal úpravu styku na vzájomnú dohodu rodičov a detí.

5. Proti rozsudku podala odvolanie matka, ktorá zotrvala na svojom návrhu zveriť syna do jej osobnej starostlivosti a neurčiť žiadne výživné. Poukázala na exekúciu, ktorá sa proti nej vedie, ku svojmu odvolaniu priložila lekársku správu.

6. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), oprávneným subjektom - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/, g/ CSP) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné.

7. Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch je vecne správne. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a správne vo veci rozhodol. Odvolací súd sa s jeho rozhodnutím stotožňuje.

8. Súd prvej inštancie v rozsudku uviedol skutkový stav, z ktorého vychádzal, a z tohto skutkového stavu vychádza aj odvolací súd bez toho, aby tento skutkový stav opätovne uvádzal vo svojom rozhodnutí. Rovnako odvolací súd neopakuje právne závery, ktoré uviedol súd prvej inštancie v svojom rozhodnutí. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe „Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzujúcim rozsudkom vytvára ich organickú jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na relevantné skutkové zistenia a

stručne zhrnie právne posúdenie veci, rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie“ (uznesenie NS SR sp. Zn. 5Obdo/98/2018 zo dňa 29.1.2020). „Odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok“ (ÚS SR vo veciach II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08)

9. Ako to vyplýva z vykonaného dokazovania, mal. deti boli na základe nariadeného neodkladného opatrenia Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 3.5.2018, č.k. 9P/25/2019-10 dočasne zverené do osobnej starostlivosti otca s odôvodnením, že táto intervencia súdu bola potrebná vzhľadom na to, že matka bola hospitalizovaná vo FN S. na psychiatrickom oddelení a následne v liečebni vo Q. N. s predpokladanou dĺžkou hospitalizácie X týždňov. Mal. deti v minulosti bývali v domácnosti u svojho otca, prostredie im je známe, matke bola ponúknutá možnosť po skončení hospitalizácie sa presťahovať do domácnosti otca, k čomu aj došlo. Následne sa matka opätovne odsťahovala zo spoločnej domácnosti.

10. Matka má dlhodobé zdravotné problémy. Ako to vyplýva z lekárskej správy P. S. E., psychiatricky, ktorú ku svojmu odvolaniu pripojila samotná matka, matka trpí na diagnózu F XX.X F. X. a F. N. E.. U pacientky sú prítomné audio- verbálne halucinácie, znížená kritičnosť a súdnosť v myslení. Odvolací súd súhlasí s názorom matky, že zdravotné problémy rodiča ho nevylučujú z možnosti zabezpečovať starostlivosť o svoje deti. V prejednávanom prípade má však odvolací súd v zhode so záverom súdu prvej inštancie za to, že je v záujme mal. detí, aby bola zachovaná stabilita ich výchovného prostredia, ktoré majú vytvorené u otca. Rovnako je dôležité zobrať do úvahy pri rozhodovaní záujem na zachovaní súrodeneckých väzieb, ktoré by zverením iba syna do starostlivosti matky boli pretrhnuté a zohľadniť názor detí, ktoré sa jednoznačne vyjadrili, že si želajú ostať v domácnosti otca a ich názor je vzhľadom na ich vek a prejavenu vôľu potrebné rešpektovať. Ako to navyše vyplýva z lekárskej správy, matka trpí duševnou poruchou, pričom k liečbe pristupuje pomerne nekriticky. Nedodržovanie liečebného režimu sa môže prejavovať náhlým zhoršením zdravotného stavu, ako k tomu už došlo v minulosti a nie je v záujme mal. detí, aby boli vystavované ohrozeniu, ktoré by z toho mohlo vyplývať. Vzhľadom na uvedené, odvolací súd rozsudok vo výroku o zverení mal. detí do osobnej starostlivosti otca potvrdil. Odvolací súd oceňuje postoj otca, ktorý nebráni matke v styku s deťmi a apeluje na matku, aby sa snažila stabilizovať svoj zdravotný stav, absolvovala pravidelné lekárske kontroly, dodržiavala liečbu. V prípade, že matkin zdravotný stav bude stabilizovaný, je vhodné, aby sa s mal. deťmi stretávala v čo najširšom rozsahu, čo je nepochybne v záujme mal. detí.

11. Matka odvolaním napáda aj výrok o výživnom a dlžnom výživnom, má za to, že jej príjem a exekúcia, ktorá je proti nej vedená jej neumožňujú platiť výživné ani v minimálnej zákonnej výške. Ustanovenie § 62 ods.3 Zákona o rodine predstavuje výnimku a špeciálnu úpravu vo vzťahu k ust. § 62 ods.2 Zákona o rodine. V súlade s týmto ustanovením znamená, že každý rodič bez ohľadu na jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery je podľa zákona povinný plniť výživovaciú povinnosť v minimálnom rozsahu, ktorá je stanovená vo výške 30 % zo základného životného minima. Ide o zákonom stanovenú povinnosť bez ohľadu na možnosti a schopnosti povinného rodiča, to znamená, že súd minimálne výživné určuje v prípadoch, keď na základe posúdenia schopnosti a možnosti zhodnotenia iných výdajov celková príjmová a majetková situácia povinného rodiča neumožňuje určiť výšku výživného v zmysle štandardných kritérií. Zistené pomery na strane matky odôvodňujú stanovenie výživného na úroveň minimálneho výživného, ktoré sa určuje v prípadoch, kedy povinný rodič nedosahuje vôbec žiaden príjem, resp. ktorého majetkové pomery neumožňujú platenie žiadneho výživného. Účelom zákonnej úpravy minimálneho výživného je, že každá povinná osoba musí vždy, aj na úkor svojho minima zabezpečiť výživu dieťaťa. S prihliadnutím na zdravotný stav a pomery matky je namieste zákonom určené minimálne výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa. Odvolací súd rozumie argumentu matky, že jej jediným zdrojom príjmu je invalidný dôchodok a v dôsledku svojho zlého zdravotného stavu nie je v jej možnostiach a schopnostiach dosahovať príjem, avšak na druhej strane je potrebné poukázať aj na odôvodnené potreby jej detí, ktoré sú vzhľadom na ich vek (XX a XX rokov) oveľa vyššie než výživné v minimálnej výške určenej matke súdom.

12. Zhrnúc teda vyššie uvedené, odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok vo napadnutých výrokoch ako vecne správny postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP.

13. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 52 CMP v spojení s ust. § 58 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. V preskúmvanej veci odvolací

súd súčasne nevzhliadol také okolnosti, ktoré by dôvodili priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov podľa § 55 CMP

14. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).